

**Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny
Żłobka „Kraina Brzdąca” na rok 2026
w Bydgoszczy
ul. Oksywska 5
85-739 Bydgoszcz**

Instytucja: Żłobek „Kraina Brzdąca”

Grupa wiekowa: Dzieci w wieku 0,5 roku -3 lata

Opracował: Zespół Opiekuńczy Żłobka w składzie:

Dyrektor: Beata Czyż

Kierownik: Patrycja Janowska

Opiekunki dziecięce: Monika Mrozek-Gliszczyńska, Paula Machorowska, Karolina Droźniewska,
Marta Minta, Paulina Walczak

Pomoc opiekunki: Violetta Szczukowska

Wstęp

Niniejszy plan opiekuńczo-wychowawczy został opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Konwencję o Prawach Dziecka, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w poradniku Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego.

Informacje ogólne

Żłobek „Kraina Brzdąca” mieści się przy ulicy Oksywskiej 5 w Bydgoszczy.

Utworzony został 01.04.2020. Organem prowadzącym jest Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego w Bydgoszczy z siedzibą przy ulicy Fordońskiej 120. KRS 000001268.

Do Żłobka przyjmujemy dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat.

Żłobek zarejestrowany jest na 30 dzieci, zajmuje parter budynku z osobnym wejściem, na piętrze znajduje się prywatna firma i mieszkania wielorodzinne.

Do dyspozycji dzieci ze żłobka są: trzy sale wielofunkcyjne, łazienka, szatnia oraz plac zabaw.

Przestrzeń w salach zaaranżowana jest w sposób umożliwiający dzieciom korzystanie z różnych stref:

- strefa wspólnego czytania
- strefa zabaw konstrukcyjnych
- strefa zabaw ruchowych
- strefa zabaw tematycznych

W Żłobku znajduje się toaleta dla Rodziców, pokój socjalny dla personelu, gabinet Dyrektora, magazynek, kuchnia i zmywalnia.

Wyżywienie

Oferujemy 4 posiłki dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, dwudaniowy obiad i podwieczorek w formie zamawianego Cateringu „Fabryka Smaków”.

W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, zawsze dostępna jest woda do picia i w każdym momencie dnia.

Teren na zewnątrz

Do budynku przylega nieduży, ogrodzony i monitorowany plac zabaw z którego dzieci mają możliwość korzystać codziennie w celu swobodnej zabawy w naturalnym środowisku.

Żłobek wyposażony jest w system monitoringu wizyjnego obejmującego wejście główne, sale zabaw, korytarz oraz teren zewnętrzny. Monitoring działa całodobowo.

Charakterystyka grupy dzieci

Dzieci w żłobku przebywają w dwóch grupach wiekowych w wieku 1-3 lat Kotki i Myszki.

Uważamy, że grupy mieszane wiekowo i zróżnicowane rozwojowo zapewniają korzyści dla każdego dziecka, maksymalizując jego ogólny dobrostan, jednocześnie przygotowując na aktualne i przyszłe, zróżnicowane społeczeństwo. Zgodnie z obserwacją pracy w grupach różnowiekowych, dzieci które nie są w stanie wykonać trudnych zadań samodzielnie lub z dziećmi w tym samym wieku, będą w stanie osiągnąć sukces w towarzystwie starszych dzieci. Z dziećmi pracuje 6 opiekunek, które uwzględniają zróżnicowane potrzeby dzieci i do nich dostosowują harmonogram oraz plan działań.

CELE

Głównym celem planu jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci, ich bezpieczeństwa oraz stworzenie optymalnych warunków do nauki i zabawy.

Cele ogólne

1. Zapewnienie dziecku bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu.
2. Wspieranie rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego i społecznego dziecka.
3. Kształtowanie poczucia tożsamości i autonomii dziecka.
4. Współpraca z rodzicami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych i podnoszenia ich kompetencji rodzicielskich.
5. Tworzenie warunków do swobodnej zabawy i eksploracji.
6. Prawidłowy przebieg procesu adaptacji dziecka.

I. CELE OPIEKUŃCZE

Celem działań opiekuńczych jest zapewnienie dzieciom bezpiecznych, stabilnych i sprzyjających rozwojowi warunków pobytu w placówce, z poszanowaniem ich indywidualnych potrzeb, tempa rozwoju oraz praw dziecka.

Do celów opiekuńczych należą w szczególności:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego dzieci, poprzez:

- o stały, bezpośredni nadzór osób dorosłych,
- o organizację przestrzeni dostosowanej do wieku i możliwości dzieci,
- o eliminowanie zagrożeń oraz stosowanie obowiązujących procedur bezpieczeństwa.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego, poprzez:

- o budowanie stałych, opartych na zaufaniu relacji z opiekunami,
- o przewidywalną organizację dnia i powtarzalność czynności,
- o spokojną, akceptującą atmosferę sprzyjającą poczuciu stabilności.

3. Zaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych dziecka, w szczególności:

- o zapewnienie odpowiedniego żywienia dostosowanego do wieku i potrzeb,
- o organizację odpoczynku i leżakowania,
- o dbałość o higienę osobistą i komfort fizyczny dziecka.

4. Wspieranie dziecka w adaptacji do warunków placówki, poprzez:

- o indywidualne podejście do dzieci nowo przyjętych,
- o stopniowe wprowadzanie do rytmu dnia,
- o współpracę z rodzicami w okresie adaptacyjnym.

II. CELE WYCHOWAWCZE

Celem działań wychowawczych jest wspieranie dziecka w nabywaniu umiejętności funkcjonowania w grupie, rozwijanie samodzielności oraz kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i emocjonalnych, adekwatnie do etapu rozwoju dziecka.

Do celów wychowawczych należą:

1. Kształtowanie samodzielności dziecka, w szczególności:

- o wspieranie samodzielności w czynnościach dnia codziennego (jedzenie, higiena, ubieranie się),
- o zachęcanie do podejmowania prostych decyzji,

- wzmacnianie poczucia sprawczości.
- 2. Uczenie zasad funkcjonowania w grupie, poprzez:**
- wprowadzanie prostych, jasnych zasad,
 - uczenie czekania na swoją kolej i dzielenia się,
 - stopniowe osvajanie z obecnością innych dzieci.
- 3. Wspieranie rozwoju emocjonalnego, w tym:**
- pomoc w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji,
 - uczenie bezpiecznych sposobów wyrażania emocji,
 - wspieranie dziecka w sytuacjach trudnych i stresujących.
- 4. Kształtowanie pozytywnych nawyków społecznych, poprzez:**
- modelowanie właściwych zachowań przez dorosłych,
 - wzmacnianie zachowań pożądanых,
 - budowanie poczucia przynależności do grupy.
- 5. Organizowanie przestrzeni oraz sytuacji zabawowych w sposób umożliwiający dzieciom podejmowanie kontaktów z rówieśnikami i budowanie pierwszych relacji społecznych.**

III. CELE EDUKACYJNE (ROZWOJOWE)

Celem działań edukacyjnych jest wszechstronne wspieranie rozwoju dziecka w oparciu o zabawę, codzienne doświadczenia oraz aktywność własną dziecka, zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi.

Do celów edukacyjnych należą:

- 1. Wspieranie rozwoju ruchowego, poprzez:**
- rozwijanie motoryki dużej (chodzenie, bieganie, zabawy ruchowe),
 - rozwijanie motoryki małej (manipulowanie przedmiotami, chwytanie, układanie).
- 2. Stymulowanie rozwoju poznawczego, poprzez:**
- zachęcanie do eksplorowania otoczenia,
 - rozwijanie ciekawości i koncentracji uwagi,
 - wprowadzanie prostych pojęć w toku zabawy.
- 3. Rozwijanie kompetencji językowych i komunikacyjnych, poprzez:**
- codzienny kontakt werbalny z dorosłymi,

- o czytanie książeczek i opowiadanie prostych historii,
- o śpiewanie piosenek i zabawy dźwiękonaśladowcze.

4. Wspieranie rozwoju sensorycznego, poprzez:

- o zabawy angażujące różne zmysły,
- o kontakt z różnorodnymi fakturami, dźwiękami i materiałami,
- o dostarczanie bodźców odpowiednich do wieku dziecka.

5. Rozwijanie kompetencji społecznych, poprzez:

- o zabawy w małych grupach,
- o wspólne działania i aktywności,
- o stopniowe uczenie współdziałania z innymi.

METODY PRACY STOSOWANE W ŻŁOBKU

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE METOD PRACY

Praca opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjna w żłobku opiera się na założeniu, że **dziecko do lat 3 rozwija się poprzez relację, zabawę i codzienne doświadczenia.**

Stosowane metody są dostosowane do wieku, możliwości rozwojowych i indywidualnych potrzeb dzieci oraz realizowane z poszanowaniem ich godności, autonomii i prawa do bezpieczeństwa.

Personel organizuje przestrzeń oraz sytuacje dnia codziennego w sposób sprzyjający nawiązywaniu relacji między dziećmi, umożliwiającą obserwowanie innych, wspólne działania oraz spontaniczne kontakty społeczne

Wszyscy członkowie personelu stosują wspólne zasady nawiązywania relacji z dziećmi, oparte na uważności, spokojnej komunikacji i przewidywalności działań, zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego. Personel stosuje jednolite sposoby reagowania werbalnego i niewerbalnego na zachowania dzieci oraz informuje dzieci o planowanych aktywnościach dnia i wprowadzanych zmianach, dostosowując komunikaty do wieku i możliwości rozwojowych dzieci.

Metody pracy:

- mają charakter **opiekuńczo-wspierający**,
- są **elastyczne i dostosowywane** do aktualnych potrzeb dzieci,
- uwzględniają **indywidualne tempo rozwoju**,
- opierają się na **obserwacji i uważności dorosłego**.

II. METODY OPIEKUŃCZE

Metody opiekuńcze służą zapewnieniu dzieciom poczucia bezpieczeństwa, stabilności i komfortu fizycznego oraz emocjonalnego.

1. Metoda stałej obecności i uważnego towarzyszenia

- opiekun pozostaje w bliskiej dostępności dziecka,
- reaguje na sygnały werbalne i niewerbalne,
- towarzyszy dziecku w codziennych czynnościach (jedzenie, higiena, odpoczynek).

2. Metoda przewidywalnej rutyny dnia

- stały układ dnia i powtarzalność czynności,
- rytuały dnia codziennego (powitania, posiłki, odpoczynek),
- ograniczenie nadmiaru bodźców i pośpiechu.

3. Metoda indywidualnego podejścia

- uwzględnianie indywidualnych potrzeb dziecka,
- dostosowanie działań do poziomu rozwoju i samopoczucia,
- respektowanie prawa dziecka do odpoczynku i odmowy aktywności.

III. METODY WYCHOWAWCZE

Metody wychowawcze ukierunkowane są na wspieranie samodzielności, regulacji emocji oraz stopniowe uczenie funkcjonowania w grupie.

1. Metoda modelowania zachowań

- dorosły jest wzorem spokojnych, pożądanых zachowań,
- pokazywanie właściwych reakcji poprzez własne postępowanie,
- wzmacnianie zachowań społecznie akceptowanych.

2. Metoda pozytywnego wzmacniania

- zauważanie i nazywanie pożądanых zachowań,
- wzmacnianie wysiłku dziecka, a nie tylko efektu,
- unikanie kar i zawstydzania.

3. Metoda stopniowego usamodzielniania

- zachęcanie dziecka do podejmowania prób samodzielnego działania,
- pomoc adekwatna do potrzeb (bez wyręczania),

- umożliwianie dziecku podejmowania prostych decyzji.

IV. METODY EDUKACYJNE (ROZWOJOWE)

Metody edukacyjne realizowane są **poprzez zabawę i codzienne doświadczenia**, bez formalnego nauczania.

1. Zabawa swobodna

- umożliwienie dziecku samodzielnego wyboru aktywności,
- rozwijanie inicjatywy i kreatywności,
- obserwacja dziecka przez opiekuna jako źródło informacji rozwojowych.

2. Zabawa kierowana

- krótkie, proste aktywności inicjowane przez dorosłego,
- dostosowanie treści do wieku i możliwości dzieci,
- elastyczne reagowanie na zainteresowanie grupy.

3. Metoda sensorycznego poznawania świata

- zabawy angażujące zmysły (dotyk, słuch, wzrok, ruch),
- kontakt z różnorodnymi materiałami i fakturami,
- umożliwianie eksploracji w bezpiecznym środowisku.

4. Metoda ruchu i aktywności fizycznej

- zabawy ruchowe w sali i na świeżym powietrzu,
- ćwiczenia motoryki dużej i małej,
- wspieranie naturalnej potrzeby ruchu dziecka.

V. METODY WSPIERANIA ROZWOJU EMOCJONALNEGO I SPOŁECZNEGO

Personel wspiera rozwój komunikacji dzieci poprzez codzienne rozmowy, aktywne słuchanie ich wypowiedzi i sygnałów, nazywanie emocji oraz wzbogacanie słownictwa poprzez czytanie, opowiadanie, śpiewanie i komentowanie wspólnych działań.

1. Metoda nazywania emocji

- werbalizowanie uczuć dziecka przez dorosłego,
- pomoc w rozpoznawaniu i akceptowaniu emocji,
- budowanie poczucia zrozumienia i bezpieczeństwa.

2. Metoda wspólnych rytuałów

- powtarzalne działania grupowe (krąg, piosenka powitalna),
- wzmacnianie poczucia przynależności do grupy,
- budowanie więzi między dziećmi.

3. Metoda małych kroków w relacjach społecznych

- stopniowe wprowadzanie zabaw w parach i małych grupach,
- wspieranie dzielenia się i współdziałania,
- pomoc w rozwiązywaniu drobnych konfliktów.

VI. METODY REAGOWANIA NA TRUDNE ZACHOWANIA

W pracy z dziećmi stosuje się metody **niewykluczające, nienaruszające godności dziecka.**

1. Spokojna i jasna komunikacja

- krótkie, zrozumiałe komunikaty,
- obniżony ton głosu,
- komunikowanie granic bez agresji.

2. Skupienie na zachowaniu, nie na dziecku

- oddzielanie zachowania od osoby dziecka,
- unikanie ocen i etykietowania,
- wskazywanie alternatywnych sposobów działania.

3. Metody wyciszające

- przerwanie nadmiaru bodźców,
- zaproponowanie odpoczynku lub wyciszenia,
- obecność dorosłego jako wsparcie.

Personel wspiera rozwój komunikacji i współpracy dzieci poprzez organizowanie wspólnych aktywności, modelowanie prawidłowych relacji społecznych, zachęcanie do wyrażania potrzeb i emocji słowami oraz pomoc w rozwiązywaniu konfliktów między dziećmi.

(Szczegółowe metody pracy z dziećmi, w tym zasady komunikacji i reagowania na zachowania, znajdują się w Załączniku 1.)

HARMONOGRAM DNIA

(stałe i zmienne elementy organizacji dnia)

ZAŁOŻENIA ORGANIZACJI DNIA

Organizacja dnia w żłobku opiera się na zasadzie **przewidywalności, rytmiczności oraz elastycznego dostosowania do indywidualnych potrzeb dzieci**. Harmonogram dnia uwzględnia potrzeby biologiczne, emocjonalne i rozwojowe dzieci do lat 3, zapewniając im poczucie bezpieczeństwa oraz stabilności.

Harmonogram:

- określa **stałe elementy dnia**, które nadają rytm funkcjonowaniu grupy,
- uwzględnia **zmienne elementy dnia**, dostosowywane do potrzeb i możliwości dzieci,
- jest **ramowy i elastyczny**, możliwy do modyfikacji w zależności od sytuacji.

STAŁE ELEMENTY DNIA

Stałe elementy dnia to czynności powtarzalne, realizowane codziennie o zbliżonych porach, które:

- porządkują przebieg dnia,
- wzmacniają poczucie bezpieczeństwa dziecka,
- umożliwiają dziecku przewidywanie kolejnych wydarzeń.

Do stałych elementów dnia należą:

1. Przyjmowanie i odbieranie dzieci

- spokojne powitanie dziecka,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w momencie rozstania z rodzicem,
- przekazanie informacji pomiędzy rodzicem a opiekunem.

2. Posiłki

- śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek,
- stałe pory posiłków,
- wspieranie samodzielności dziecka.

3. Czynności higieniczne i pielęgnacyjne

- mycie rąk, korzystanie z toalety lub nocnika,
- przewijanie dzieci,
- czynności realizowane w sposób spokojny i uważny.

4. Odpoczynek i leżakowanie

- organizacja drzemki w stałych porach,
- indywidualne rytuały wyciszające,
- dostosowanie czasu odpoczynku do potrzeb dziecka.

ZMIENNE ELEMENTY DNIA

Zmienne elementy dnia są elastyczne i dostosowywane do:

- wieku dzieci,
- aktualnego samopoczucia grupy,
- warunków atmosferycznych,
- zainteresowań dzieci.

Do zmiennych elementów dnia należą:

1. Zabawy swobodne

- samodzielny wybór aktywności przez dzieci,
- zabawa w kąciakach zainteresowań,
- obserwacja dzieci przez opiekunów.

2. Zabawy i aktywności kierowane

- krótkie aktywności inicjowane przez opiekuna,
- zabawy ruchowe, sensoryczne, muzyczne,
- aktywności edukacyjne dostosowane do wieku.

3. Aktywności na świeżym powietrzu

- spacerowanie,
- zabawy na placu zabaw,
- obserwowanie otoczenia.

4. Aktywności indywidualne

- dostosowane do potrzeb konkretnego dziecka,
- wsparcie rozwoju w indywidualnym tempie.

ELASTYCZNOŚĆ HARMONOGRAMU

Harmonogram dnia ma charakter ramowy i może ulegać modyfikacjom w sytuacjach takich jak:

- potrzeba wydłużenia odpoczynku,
- zmiana planowanych aktywności,
- warunki pogodowe,
- indywidualne potrzeby dzieci.

Zmiany w organizacji dnia są wprowadzane z poszanowaniem poczucia bezpieczeństwa dzieci.

(Ramowy harmonogram dnia stanowi załącznik nr 2.)

PLANOWANE AKTYWNOŚCI W ŻŁOBKU

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PLANOWANYCH AKTYWNOŚCI

Planowane aktywności w żłobku mają na celu wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka do lat 3, z poszanowaniem jego indywidualnych potrzeb, możliwości oraz tempa rozwoju. Aktywności realizowane są w sposób elastyczny, dostosowany do aktualnego samopoczucia dzieci, ich zainteresowań oraz rytmu dnia.

Planowane aktywności:

- nie mają charakteru formalnych zajęć dydaktycznych,
- opierają się na zabawie i codziennym doświadczeniu dziecka,
- realizowane są w bezpiecznym i przyjaznym środowisku,
- uwzględniają potrzeby emocjonalne, społeczne i rozwojowe dzieci.

AKTYWNOŚCI RUCHOWE

Aktywności ruchowe wspierają rozwój motoryki dużej i małej oraz zaspokajają naturalną potrzebę ruchu dziecka.

Realizowane są poprzez:

- zabawy ruchowe w sali (chodzenie, bieganie, turlanie, wspinanie),
- zabawy z wykorzystaniem prostych przyborów (piłki, chusty, tunele),
- zabawy ruchowe przy muzyce,
- ćwiczenia koordynacji i równowagi,
- codzienne spacerowanie oraz zabawy na świeżym powietrzu.

- ćwiczenia wspierające koordynację wzrokowo-ruchową, równowagę oraz rozwój czucia głębokiego poprzez turlanie, przeciąganie, wspinanie, zabawy z oporem i aktywności kształtujące świadomość własnego ciała (schemat ciała).

Aktywności ruchowe:

- dostosowane są do wieku i możliwości dzieci,
- prowadzone są w atmosferze bezpieczeństwa,
- umożliwiają dzieciom swobodną ekspresję ruchową.

AKTYWNOŚCI SENSORYCZNE

Aktywności sensoryczne służą stymulowaniu zmysłów dziecka oraz wspieraniu integracji sensorycznej.

Realizowane są poprzez:

- zabawy z różnorodnymi fakturami i materiałami (tkaniny, masy plastyczne, piasek),
- zabawy z wodą i naturalnymi materiałami,
- ścieżki sensoryczne,
- manipulowanie przedmiotami o różnych kształtach i ciężarze,
- zabawy dźwiękowe i rytmiczne.

Aktywności sensoryczne:

- odbywają się w bezpiecznych warunkach,
- są krótkie i dostosowane do koncentracji dziecka,
- umożliwiają dziecku poznawanie świata poprzez zmysły.

AKTYWNOŚCI POZNAWCZE I JĘZYKOWE

Aktywności poznawcze i językowe wspierają rozwój mowy, myślenia oraz ciekawości świata.

Realizowane są poprzez:

- codzienne rozmowy z dziećmi,
- czytanie książeczek i oglądanie ilustracji,
- opowiadanie prostych historii,
- śpiewanie piosenek i rymowanek,
- zabawy dźwiękonaśladowcze,
- wprowadzanie prostych pojęć (kolory, kształty, wielkości) w toku zabawy.

- wprowadzanie określeń opisujących cechy przedmiotów (kolor, wielkość, faktura, kształt) oraz określeń przestrzennych (np. nad, pod, obok, w, na) w naturalnych sytuacjach zabawy i codziennych czynnościach.
- angażowanie dzieci w aktywne uczestnictwo podczas czytania i słuchania tekstów poprzez zadawanie prostych pytań, wskazywanie ilustracji, komentowanie treści oraz zachęcanie do reagowania słowem, gestem lub dźwiękiem
- zapewnianie dzieciom kontaktu z wytworami kultury poprzez codzienne czytanie książek, słuchanie utworów muzycznych, oglądanie ilustracji, udział w wydarzeniach okolicznościowych oraz kontakt z różnorodnymi formami sztuki dostosowanymi do wieku dzieci.

Aktywności te:

- odbywają się w naturalnych sytuacjach dnia codziennego,
- nie mają charakteru formalnej nauki,
- wspierają rozwój komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

AKTYWNOŚCI EMOCJONALNO-SPOŁECZNE

Aktywności emocjonalno-społeczne wspierają rozwój relacji, empatii oraz umiejętności funkcjonowania w grupie.

Realizowane są poprzez:

- zabawy w małych grupach i parach,
- wspólne rytuały (powitania, piosenki),
- nazywanie emocji i rozmowy o uczuciach,
- wspieranie dziecka w rozwiązywaniu drobnych konfliktów,
- modelowanie pozytywnych zachowań przez dorosłych.

Aktywności te:

- sprzyjają budowaniu poczucia przynależności,
- uczą współdziałania,
- wspierają rozwój emocjonalny dziecka.

AKTYWNOŚCI ARTYSTYCZNE I KREATYWNE

Aktywności artystyczne umożliwiają dziecku wyrażanie siebie oraz rozwijanie kreatywności. Personel zachęca dzieci do poznawania wytworów kultury poprzez wspólne czytanie książek, słuchanie muzyki, oglądanie ilustracji i materiałów wizualnych oraz udział w wydarzeniach okolicznościowych i tradycjach kulturowych dostosowanych do wieku dzieci

Realizowane są poprzez:

- proste działania plastyczne (rysowanie, malowanie palcami, stemplowanie),
- zabawy muzyczne i rytmiczne,
- taniec i ruch przy muzyce,
- kontakt z różnorodnymi materiałami plastycznymi.

Aktywności artystyczne:

- koncentrują się na procesie, a nie na efekcie,
- dostosowane są do możliwości dziecka,
- odbywają się w atmosferze swobody i akceptacji.

AKTYWNOŚCI SAMOOBSŁUGOWE I ŻYCIA CODZIENNEGO

Codziennie czynności stanowią ważny element planowanych aktywności i służą wspieraniu samodzielności dziecka.

Obejmują one:

- naukę samodzielnego jedzenia,
- uczestnictwo w czynnościach porządkowych,
- wspieranie samodzielności w higienie osobistej,
- podejmowanie prostych decyzji.

Czynności te:

- realizowane są w naturalnym rytmie dnia,
- wzmacniają poczucie sprawczości dziecka,
- sprzyjają kształtowaniu samodzielności.

DOSTOSOWANIE AKTYWNOŚCI DO POTRZEB DZIECI

Planowane aktywności są:

- modyfikowane w zależności od wieku dzieci,
- dostosowywane do aktualnych potrzeb i możliwości,
- realizowane z poszanowaniem indywidualnego tempa rozwoju.

Personel:

- obserwuje reakcje dzieci,
- reaguje elastycznie na ich potrzeby,

- wprowadza zmiany w planie aktywności w razie potrzeby.

(Działania wspierające autonomię dziecka podczas czynności higienicznych określa załącznik nr 3.)

(Działania wspierające samodzielność podczas posiłków określa załącznik nr 4.)

RAMOWY PROGRAM ADAPTACJI DZIECI DO WARUNKÓW ŻŁOBKA

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU ADAPTACJI

Proces adaptacji dziecka do warunków żłobka ma na celu zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego, stopniowe budowanie zaufania do personelu oraz wspieranie nawiązywania pierwszych relacji z innymi dziećmi. Adaptacja przebiega z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dziecka, jego tempa rozwoju oraz dotychczasowych doświadczeń rodzinnych.

Program adaptacyjny zakłada ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi dziecka, którzy są ważnymi partnerami w procesie wspierania dziecka w zmianie środowiska.

Adaptacja ma charakter elastyczny i może być modyfikowana w zależności od reakcji dziecka oraz jego potrzeb emocjonalnych i zdrowotnych.

II. CELE PROGRAMU ADAPTACYJNEGO

Celem programu adaptacyjnego jest:

1. zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa i akceptacji w nowym środowisku;
2. stopniowe osvajanie dziecka z przestrzenią żłobka, personelem i rówieśnikami;
3. wspieranie rozwoju relacji dziecko–opiekun;
4. ograniczenie stresu związanego z rozstaniem z rodzicem;
5. włączanie rodziców w proces adaptacji jako aktywnych uczestników.

III. ETAPY ADAPTACJI

1. Etap przygotowawczy (przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka)

Obejmuje:

- spotkanie informacyjne z rodzicami;
- zapoznanie rodziców z organizacją dnia, metodami pracy i zasadami funkcjonowania placówki;
- zebranie informacji o dziecku (zwyczaje, rytuały, potrzeby żywieniowe, sposoby uspokajania);
- możliwość zapoznania dziecka i rodziców z przestrzenią żłobka.

Rodzice otrzymują informacje dotyczące sposobów wspierania dziecka w domu przed rozpoczęciem pobytu w placówce.

2. Etap adaptacji właściwej

Proces adaptacyjny realizowany jest stopniowo poprzez:

- krótsze pobyty dziecka w pierwszych dniach;
- możliwość obecności rodzica lub opiekuna prawnego w sali lub przestrzeni żłobka w początkowym okresie;
- indywidualne ustalenie czasu rozstania z rodzicem;
- stopniowe wydłużanie czasu pobytu dziecka.

Personel zapewnia dziecku stałość opiekuna, spokojne powitania oraz przewidywalność dnia.

3. Etap stabilizacji

Obejmuje:

- stopniowe włączanie dziecka w aktywności grupowe;
- wspieranie nawiązywania relacji z innymi dziećmi;
- obserwację samopoczucia i postępów adaptacyjnych;
- bieżącą współpracę z rodzicami.

IV. AKTYWNY UDZIAŁ RODZICÓW W PROCESIE ADAPTACJI

Rodzice uczestniczą w procesie adaptacji poprzez:

- obecność w pierwszych dniach pobytu dziecka w placówce (w uzgodnionym zakresie);
- przekazywanie personelowi informacji o potrzebach i zwyczajach dziecka;
- wspólne ustalanie strategii wspierania dziecka;
- codzienną wymianę informacji z personelem;
- stosowanie spójnych działań wychowawczych w domu i w żłobku.

Placówka wspiera rodziców poprzez rozmowy indywidualne, materiały informacyjne oraz konsultacje dotyczące przebiegu adaptacji.

V. ZADANIA PERSONELU W PROCESIE ADAPTACJI

Do zadań personelu należy:

- budowanie relacji opartej na zaufaniu i uważności;
- reagowanie na sygnały emocjonalne dziecka;

- stosowanie spokojnej komunikacji oraz przewidywalnych rytuałów dnia;
- umożliwienie dziecku korzystania z przedmiotów dających poczucie bezpieczeństwa (np. przytulanki);
- wspieranie pierwszych kontaktów społecznych;
- obserwowanie przebiegu adaptacji i dokumentowanie spostrzeżeń.

VI. FORMY WSPIERANIA DZIECKA PODCZAS ADAPTACJI

W pracy z dziećmi stosuje się w szczególności:

- indywidualne powitania i pożegnania;
- stałe rytuały dnia;
- zabawy integracyjne;
- spokojne aktywności sensoryczne i ruchowe;
- stopniowe włączanie w aktywności grupowe.

VII. MONITOROWANIE I EWALUACJA ADAPTACJI

Proces adaptacji podlega bieżącej obserwacji przez personel.

Ocena przebiegu adaptacji odbywa się poprzez:

- rozmowy z rodzicami;
- obserwację zachowania dziecka;
- analizę samopoczucia i funkcjonowania dziecka w grupie.

W razie potrzeby wprowadzane są indywidualne modyfikacje procesu adaptacyjnego.

VIII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ PERSONELU ZA PROCES ADAPTACJI

Za realizację poszczególnych etapów procesu adaptacji odpowiadają wyznaczeni członkowie personelu:

1. **Dyrektor lub osoba upoważniona** – odpowiada za zapoznanie rodziców z zasadami funkcjonowania placówki, procedurami oraz organizacją adaptacji, w tym informowanie o możliwości i zasadach towarzyszenia dziecku przez bliską osobę dorosłą w początkowym okresie uczęszczania do żłobka.
2. **Opiekun grupy / wychowawca wiodący** – odpowiada za przekazanie rodzicom informacji dotyczących sposobów przygotowania dziecka do rozpoczęcia uczęszczania do placówki.
3. **Opiekun grupy** – odpowiada za zebranie informacji na temat przyzwyczajień, potrzeb i rytuałów dziecka związanych z codziennymi czynnościami (sen, posiłki, sposoby uspokajania, komunikacja).

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program adaptacyjny realizowany jest z poszanowaniem praw dziecka oraz w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i współpracy z rodziną

WSPÓLPRACA Z RODZICAMI I OPIEKUNAMI PRAWNYMI

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE WSPÓLPRACY

Współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi stanowi integralny element realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego. Rodzice są partnerami placówki w procesie wspierania rozwoju dziecka, a współdziałanie opiera się na wzajemnym szacunku, zaufaniu, otwartej komunikacji oraz poszanowaniu kompetencji wychowawczych rodziny.

Celem współpracy jest w szczególności:

1. zapewnienie spójności oddziaływań wychowawczych domu i żłobka,
2. dostosowanie działań opiekuńczych i wychowawczych do indywidualnych potrzeb dziecka,
3. wspieranie rodziców w rozwoju kompetencji wychowawczych,
4. budowanie wspólnoty i poczucia przynależności do społeczności żłobka,
5. zapewnienie rodzicom możliwości współuczestniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania placówki.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny oraz jego aktualizacje podlegają konsultacjom z rodzicami dzieci uczęszczających do placówki. W przypadku powołania Rady Rodziców konsultacje prowadzone są z Radą Rodziców jako reprezentacją ogółu rodziców.

II. ZAKRES SPRAW KONSULTOWANYCH ORAZ PODEJMOWANYCH WSPÓLNIE Z RODZICAMI

W placówce określono katalog spraw konsultowanych z rodzicami lub Radą Rodziców oraz spraw podejmowanych wspólnie z rodzicami.

1. Sprawy konsultowane z rodzicami lub Radą Rodziców

Do spraw konsultowanych należą w szczególności:

- plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny oraz jego zmiany,
- program adaptacyjny,
- organizacja roku żłobkowego,
- harmonogram wydarzeń okolicznościowych i uroczystości,
- kierunki działań wychowawczych i profilaktycznych,

- wprowadzanie nowych projektów edukacyjnych,
- zmiany organizacyjne mające wpływ na funkcjonowanie dzieci,
- modyfikacje zasad współpracy z rodzicami.

2. Sprawy podejmowane wspólnie z rodzicami

Do spraw podejmowanych wspólnie należą:

- organizacja wydarzeń rodzinnych i integracyjnych,
- ustalanie wspólnych strategii wspierania rozwoju dziecka,
- działania adaptacyjne dotyczące konkretnego dziecka,
- inicjatywy społeczne i charytatywne społeczności żłobka,
- wybór form współpracy i kierunków działań wspólnotowych.

III. SPOSOBY ZBIERANIA INFORMACJI O POTRZEBACH I PREFERENCJACH DZIECKA

Personel systematycznie pozyskuje od rodziców informacje dotyczące potrzeb, preferencji oraz funkcjonowania dziecka, w szczególności w zakresie:

- rytmu dnia i nawyków (sen, posiłki),
- preferencji żywieniowych i ewentualnych alergii,
- sposobów uspokajania i reagowania na trudne sytuacje,
- etapu rozwoju emocjonalnego, społecznego i ruchowego,
- zwyczajów rodzinnych i ważnych wydarzeń w życiu dziecka.

Formy zbierania informacji obejmują:

1. wywiad wstępny przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka,
2. ankiety i formularze informacyjne,
3. codzienną wymianę informacji przy przyprowadzaniu i odbiorze dziecka,
4. komunikację za pośrednictwem aplikacji LiveKid,
5. rozmowy indywidualne organizowane w razie potrzeby lub na wniosek rodzica,
6. okresowe spotkania podsumowujące rozwój dziecka.

Zebrane informacje wykorzystywane są do indywidualizacji pracy z dzieckiem oraz zapewnienia mu bezpieczeństwa i komfortu emocjonalnego.

IV. ZASADY BIEŻĄCEJ KOMUNIKACJI Z RODZICAMI

Komunikacja z rodzicami ma charakter systematyczny, otwarty i dwukierunkowy.

1. Codzienna komunikacja

Obejmuje w szczególności:

- przekazywanie informacji o samopoczuciu, aktywnościach i zachowaniu dziecka,
- rozmowy przy przyprowadzaniu i odbiorze dziecka,
- korzystanie z aplikacji komunikacyjnej LiveKid.

2. Spotkania indywidualne i grupowe

Placówka organizuje spotkania indywidualne i grupowe w celu omawiania spraw organizacyjnych, wychowawczych oraz rozwojowych dzieci.

Zebrania grupowe z rodzicami organizowane są co najmniej raz w roku, a w razie potrzeby częściej.

Organizowane są w szczególności:

- zebrania informacyjne dotyczące planu pracy i organizacji żłobka,
- konsultacje indywidualne,
- spotkania tematyczne dotyczące rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka, zdrowia i higieny, odpieluchowania oraz wspierania samodzielności.

Informacje o planowanych spotkaniach przekazywane są rodzicom z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem za pośrednictwem przyjętych form komunikacji.

3. Warsztaty i materiały edukacyjne

W ramach podnoszenia kompetencji rodzicielskich organizowane są warsztaty oraz udostępniane materiały edukacyjne dotyczące m.in.:

- radzenia sobie z napadami złości,
- wpływu zabawy na rozwój dziecka,
- zasad zdrowego żywienia.

Rodzice mają dostęp do literatury wychowawczej oraz materiałów informacyjnych.

V. FORMY UCZESTNICTWA RODZICÓW W ŻYCIU ŻŁOBKA

Rodzice mają możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu placówki poprzez:

1. Udział w zebraniach grupowych,
2. Uczestnictwo w warsztatach i spotkaniach tematycznych,
3. Wsparcie organizacyjne działań placówki.

4. Wymieniamy informacje o rozwoju dziecka, wspólnie ustalamy strategię działania, informujemy o planach i zmianach organizacyjnych poprzez **tablicę informacyjną** umieszczoną w żłobku lub przez **aplikację LiveKid**, do której rodzice mają dostęp.
5. Utrzymujemy stały partnerski kontakt z rodzicami, oparty na zaufaniu, wzajemnym szacunku i otwartości.

Rodzice zapraszani są do udziału w wydarzeniach i uroczystościach organizowanych w żłobku, takich jak:

- Dzień Dyni,
- Bal Postaci z Bajek,
- Andrzejkki,
- wspólne pieczenie pierniczków,
- Bal Karnawałowy,
- Dzień Mamy i Taty,
- Piknik Rodzinny,
- inne wydarzenia wynikające z kalendarza roku żłobkowego.

Wydarzenia te sprzyjają integracji społeczności żłobka oraz budowaniu relacji między dziećmi, rodzicami i personelem.

VI. MIEJSCE WYMIANY INFORMACJI MIĘDZY RODZICAMI

W placówce funkcjonuje ogólnodostępna tablica informacyjna przeznaczona do wymiany informacji między rodzicami. Rodzice mogą zamieszczać na niej ogłoszenia i komunikaty skierowane do społeczności, z zachowaniem zasad kultury oraz poszanowania prywatności.

VII. ZASADY PRZEBYWANIA RODZICÓW NA TERENIE PLACÓWKI

W celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci oraz prawidłowej organizacji pracy obowiązują następujące zasady:

1. Rodzice mogą przebywać w placówce podczas przyprowadzania i odbierania dziecka, spotkań, wydarzeń oraz w okresie adaptacyjnym (w uzgodnionym zakresie).
2. Rodzice poruszają się wyłącznie w przestrzeniach udostępnionych przez personel.
3. Zobowiązani są do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, higieny oraz poleceń personelu.
4. Korzystanie z placu zabaw przez rodziców z dziećmi możliwe jest podczas wydarzeń organizowanych przez placówkę lub po uzgodnieniu z personelem.
5. Rodzice ponoszą odpowiedzialność za dziecko pozostające pod ich opieką poza godzinami sprawowania opieki przez personel.

VIII. SYSTEM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW

Rodzice mogą zgłaszać skargi lub wnioski:

- ustnie do opiekuna lub dyrektora,
- pisemnie,
- drogą elektroniczną,
- poprzez aplikację komunikacyjną **LiveKid**.

Każde zgłoszenie jest rejestrowane i rozpatrywane w terminie do 14 dni roboczych. Rodzic otrzymuje informację zwrotną o sposobie rozpatrzenia sprawy. Zgłoszenia traktowane są z zachowaniem poufności i bezstronności.

X. WSPARCIE RODZICÓW W ZAKRESIE OCHRONY DZIECKA ORAZ WSPIERANIA JEGO ROZWOJU

Placówka wspiera rodziców i opiekunów prawnych w rozwijaniu kompetencji wychowawczych oraz w zapewnianiu dzieciom bezpiecznego i sprzyjającego rozwojowi środowiska wychowawczego.

1. Materiały edukacyjne dotyczące wychowania bez przemocy i ochrony dziecka

Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały edukacyjne dotyczące wychowania dzieci bez stosowania przemocy oraz budowania bezpiecznych relacji opartych na szacunku i zrozumieniu potrzeb dziecka.

Materiały obejmują w szczególności zagadnienia:

- wspierania regulacji emocji dziecka,
- konstruktywnych sposobów reagowania na trudne zachowania,
- komunikacji bez przemocy,
- budowania bezpiecznej więzi z dzieckiem,
- zapobiegania przemocy wobec dzieci,
- ochrony dzieci przed przemocą, zaniedbaniem i wykorzystywaniem.

Materiały udostępniane są w formie broszur, artykułów, materiałów elektronicznych, informacji przekazywanych poprzez aplikację komunikacyjną **LiveKid** oraz podczas spotkań i warsztatów dla rodziców.

2. Materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich

Placówka zapewnia rodzicom dostęp do informacji dotyczących obowiązujących w instytucji standardów ochrony małoletnich.

Rodzice są informowani o:

- zasadach bezpieczeństwa obowiązujących w placówce,

- procedurach reagowania na podejrzenie krzywdzenia dziecka,
- sposobach zgłaszania niepokojących sytuacji,
- działaniach podejmowanych przez personel w celu ochrony dzieci.

Standardy ochrony małoletnich udostępniane są w formie dokumentów dostępnych w placówce, materiałów elektronicznych oraz informacji przekazywanych podczas spotkań organizacyjnych.

3. Wsparcie rodziców w nawiązywaniu kontaktów ze specjalistami

W przypadku zaobserwowania trudności rozwojowych, emocjonalnych lub wychowawczych u dziecka placówka wspiera rodziców w nawiązywaniu kontaktów ze specjalistami spoza instytucji.

Wsparcie obejmuje w szczególności:

- przekazywanie informacji o możliwościach skorzystania z pomocy psychologa, logopedy, pedagoga specjalnego, terapeuty integracji sensorycznej lub innych specjalistów,
- informowanie o działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz instytucji wspierających rodzinę,
- udostępnianie danych kontaktowych do instytucji pomocowych,
- konsultacje indywidualne dotyczące wyboru form wsparcia adekwatnych do potrzeb dziecka.

4. Udostępnianie materiałów dotyczących różnych aspektów rozwoju dziecka

Placówka udostępnia rodzicom materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące różnych obszarów rozwoju dziecka do lat trzech, w szczególności:

- rozwoju emocjonalnego i społecznego,
- rozwoju mowy i komunikacji,
- rozwoju sensorycznego i ruchowego,
- wspierania samodzielności,
- adaptacji do żłobka,
- zdrowego żywienia i profilaktyki zdrowotnej,
- higieny i bezpieczeństwa dziecka.

Materiały przekazywane są podczas spotkań z rodzicami, warsztatów, poprzez aplikację komunikacyjną **LiveKid**, tablice informacyjne oraz w formie elektronicznej.

IX. EWALUACJA WSPÓLPRACY

Współpraca z rodzicami podlega systematycznej ewaluacji.

Badanie satysfakcji rodziców dotyczące jakości współpracy, atmosfery oraz relacji z personelem przeprowadzane jest co najmniej raz w roku.

Wyniki ewaluacji analizowane są przez personel i dyrektora placówki oraz wykorzystywane do modyfikacji organizacji pracy żłobka i podnoszenia jakości świadczonych usług.

EWALUACJA PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO

Plan będzie podlegał bieżącej ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb i postępów dzieci. Będziemy również brać pod uwagę opinie rodziców oraz wyniki obserwacji pedagogicznych.

Sposób nadzoru realizacji Planu OWE:

- Bieżący nadzór pedagogiczny: obserwacja pracy opiekuńczej i wychowawczej, prowadzona przez Dyrektora i Kierownika Żłobka.
- Kwartalne spotkania zespołu: Analiza postępów dzieci, omawianie trudności i planowanie kolejnych działań.
- Obserwacje w grupie: Regularne wizyty w grupach w celu oceny jakości interakcji, atmosfery i realizacji celów planu.
- Opinie rodziców: Gromadzenie opinii i spostrzeżeń rodziców poprzez ankiety i indywidualne rozmowy.
- Notatki z obserwacji dzieci: Analiza postępów rozwojowych poszczególnych dzieci w oparciu o prowadzone notatki.

Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny zadań dotyczących interakcji z dziećmi według ustalonego w placówce arkusza samooceny. Wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane i omawiane podczas spotkania zespołu, a w razie potrzeby wdrażane są działania doskonalące.

(Załącznik nr 5 arkusz samooceny)

Załączniki

Załącznik 1 do Planu OWE „Metody pracy z dziećmi, w tym zasady komunikacji i reagowania na zachowania”

Metody pracy z dziećmi do lat 3 opierają się na budowaniu relacji opartej na:

zaufaniu, spokoju i jasnych zasadach.

Komunikacja powinna być prosta, oparta na: pozytywnych komunikatach i zachęcaniu do używania słów, a w przypadku trudnych zachowań kluczowe jest zachowanie spokoju, unikanie fizycznej lub werbalnej agresji.

Reagowanie na agresję wymaga odseparowania dziecka, zredukowania komunikacji werbalnej i skierowania jego uwagi na pozytywne wzorce zachowania, które oferowane są np. poprzez zabawę, rozmowę czy ćwiczenia.

Metody komunikacji

- Mów prosto i jasno: Używaj krótkich, konkretnych komunikatów, np. „Usiądź”, „Odejdź”, „Podaj zabawkę”.
- Zdobądź uwagę: Przed wydaniem polecenia nawiąż kontakt wzrokowy i/lub dotknij ramienia dziecka, upewniając się, że reaguje pozytywnie na dotyk.
- Wzmacniaj pozytywne zachowania: Chwal i doceniaj pozytywne zachowania, np. „Ładnie się bawisz”.
- Zachęcaj do słownego wyrażania potrzeb: Skłaniaj dziecko do mówienia o swoich uczuciach i potrzebach, zamiast reagowania agresją.
- Współpracuj z innymi opiekunami: Upewnij się, że partnerzy i opiekunowie stosują te same zasady.
- Wyrażaj swoje potrzeby: Mów o swoich uczuciach i potrzebach, aby dziecko rozumiało Twoje reakcje.

Reagowanie na trudne zachowania

- Zachowaj spokój:

Nie podnoś głosu i nie reaguj agresją słowną ani fizyczną. Nie obrażaj, nie zawstydzaj i nie oceniaj dziecka.

- Zapewnij bezpieczeństwo:

Odsuń się, jeśli dziecko próbuje Cię uderzyć. W razie potrzeby zastosuj ograniczenia fizyczne, aby zapobiec krzywdzie (swojej lub dziecka).

- Skup się na zachowaniu, nie na dziecku:

Mów „to zachowanie jest złe”, a nie „jesteś złym dzieckiem”.

- Zredukuj komunikację werbalną:

W chwili silnego pobudzenia dziecka ogranicz rozmowę, nie krzycz i nie tłumacz.

- Wykorzystaj ćwiczenia wyciszające:

W przypadku złości, zastosuj metody takie jak ugniatanie papieru, dmuchanie na przedmioty lub ćwiczenia oddechowe.

- Skieruj uwagę na pozytywną alternatywę:

Kiedy dziecko się uspokoi, zaproponuj alternatywne sposoby zachowania, np. „jeśli chcesz mojej uwagi, dotknij mojej ręki i powiedz 'przepraszam'”.

- Bądź konsekwentny:

Ustal jasne zasady i konsekwentnie ich przestrzegaj.

- Prowadź rozmowy o emocjach:

Używaj książek, bajek terapeutycznych i kart z emocjami, aby pomóc dziecku zrozumieć i nazwać swoje uczucia.

- Daj dziecku wybór:

Pozwól dziecku ponosić konsekwencje swojego zachowania, dając mu jednak wybór, np. czy chce spokojnie odejść do swojego pokoju, aby się uspokoić.

Załącznik 2 do Planu OWE „Ramowy plan dnia”

RAMOWY PLAN DNIA

6⁰⁰-8¹⁵ *Przyprowadzanie dzieci, zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań, gimnastyka poranna*

8¹⁵-8³⁰ *Czynności higieniczne, przygotowanie do śniadania*

8³⁰-8⁵⁰ *Śniadanie*

8⁵⁰-9⁰⁰ *Czynności higieniczne/toaleta*

9⁰⁰--10³⁰ *Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, spacer, zabawy ruchowe na świeżym powietrzu/w sali, zabawy zorganizowane.*

10³⁰-10⁴⁵ *Czynności higieniczne i II śniadanie*

10⁴⁵-11¹⁵ *Przygotowanie do odpoczynku*

11¹⁵-13¹⁵ *Odpoczynek, leżakowanie, słuchanie muzyki relaksacyjnej / bajek*

13¹⁵-14⁰⁰ *Przygotowanie do obiadu /obiad, czynności higieniczne*

14⁰⁰-14³⁰ *Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań*

14³⁰-15⁰⁰ *czynności higieniczne / podwieczorek*

15⁰⁰-17⁰⁰ *Pobyty na świeżym powietrzu (w zależności od pogody) lub zabawy dowolne w sali, zakończenie dnia, pożegnania dzieci / odbieranie dzieci przez rodziców.*

Załącznik 3. do Planu OWE

„Lista działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych”

1. Informowanie dziecka o zamiarze zmiany mu pieluszki i oczekiwanie na jego reakcję.
2. Przypominanie dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale pozwalanie, aby same decydowały, czy chcą z nich skorzystać.
3. Uwzględnianie prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie.
4. Dziecko nie musi pytać o pozwolenie na skorzystanie z toalety lub umycie rąk.
5. Wspieranie samodzielności dzieci związanej z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomaganie ich w treningu związanym z higieną, ale respektowanie ich prawa do odmowy tego treningu.
6. Uzgadnianie na bieżąco z pozostałymi opiekunami sposobów wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.
7. Ustalenie, kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną.
8. Wymienianie z rodzicami aktualnych informacji na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadnianie z nimi wspólnych działań w tym zakresie.
9. Nie karanie dzieci za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa (skorzystanie z nocnika, zmoczenie się).
10. Niezawstydzanie dziecka ani nieokazywanie rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety.
11. Przewijanie dziecka bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości, bycie w kontakcie z dzieckiem.
12. Nieokazywanie dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.
13. Wypracowywanie z dziećmi nawyku mycia rąk – odbywanie się tego co najmniej przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety (dotyczy dzieci, które już są na tym etapie rozwoju).

Załącznik 4 do planu OWE

Lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków

- Niezmuszanie dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia.
- Uprzedzanie dzieci o zbliżającej się porze posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę.
- Zapraszanie dzieci do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątanania po posiłku.
- Dawanie dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują.
- Nienagradzanie dzieci za zjedzenie posiłku ani niekaranie za odmowę jedzenia.
- Akceptowanie tego, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść.
- Uwzględnianie werbalnych i pozawerbalnych sygnałów dzieci dotyczących potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw.
- Nienaleganie, aby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu.
- Pozwalanie (w miarę możliwości rozwojowych), żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie.
- Niezmuszanie dziecka, które nałoży sobie za dużo, do zjedzenia wszystkiego.
- Zachęcanie dzieci, w tym także niemowląt, które uzyskały bezpieczną pozycję siedzącą, do samodzielnego jedzenia.
- Pozwalanie jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców.
- Pomaganie dziecku, które ma trudności z jedzeniem, poprzez karmienie go łyżeczką lub widelcem za jego zgodą.
- Karmienie dzieci niepotrafiących samodzielnie jeść w kontakcie „jeden na jeden”.
- Dopilnowywanie, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały stały dostęp do łyżki i widelca.
- Pozwalanie dzieciom podczas posiłku prowadzić rozmowy z personelem i innymi dziećmi siedzącymi przy stole.
- Staranie się (w miarę możliwości) jeść razem z dziećmi przy stolikach.
- Proponowanie dzieciom potraw, tłumaczenie nazw i składników dania.
- Rozmawianie z dziećmi o tym, co jest zdrowe, a co nie.
- Umożliwianie dzieciom uprawiania ziół (warzyw) w ogrodzie lub doniczkach na oknie.
- Umożliwianie dzieciom udziału w przygotowaniu napojów i prostych potraw.
- Zbieranie od rodziców informacji dotyczących żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych, umiejętności.

- Uzgadnianie wspólnie z rodzicami i współpracownikami potrzeb dzieci związanych z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości.
- Zachęcanie rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu.
- Upowszechnianie przepisów i pomysłów na zdrowe posiłki, materiałów na temat zdrowego żywienia.
- Prowadzenie bieżącej obserwacji dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielenie się spostrzeżeniami z rodzicami.
- Zwracanie uwagi na niepokojące zachowania dzieci związane z żywieniem i w razie potrzeby kierowanie rodziców do specjalisty.

Działania przedstawione powyżej są monitorowane przez personel i minimum raz w roku następuje samoocena działań, a wnioski są dokumentowane w formie arkusza.

Załącznik 5

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU

Działania wspierające samodzielność dziecka podczas posiłków

Grupa: _____

Osoba dokonująca samooceny: _____

Data: _____

Instrukcja: Zaznacz odpowiednią opcję przy każdym działaniu oraz wpisz ewentualne uwagi.

Lp.	Działanie	Ocena (✓)	Uwagi / refleksja
1	Niezmuszanie dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
2	Uprzedzanie dzieci o zbliżającej się porze posiłku i umożliwienie dokończenia zabawy.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
3	Zapraszanie dzieci do wspólnego nakrywania i sprzątania po posiłku.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
4	Dawanie dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
5	Nienagradzanie za zjedzenie posiłku i niekaranie za odmowę.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
6	Akceptowanie, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
7	Uwzględnianie sygnałów dziecka dotyczących potrzeby jedzenia i ilości porcji.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
8	Nienaleganie, aby dziecko zjadło wszystko z talerza.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

9	Umożliwianie samodzielnego nakładania jedzenia (adekwatnie do wieku).	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
10	Niezmuszanie dziecka do zjedzenia zbyt dużej porcji.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
11	Zachęcanie do samodzielnego jedzenia (również niemowląt w bezpiecznej pozycji).	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
12	Pozwalanie jeść rękoma dzieciom, które nie używają jeszcze sztućców.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
13	Pomaganie dziecku w jedzeniu za jego zgodą.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
14	Karmienie dzieci niepotrafiących jeść samodzielnie w kontakcie „jeden na jeden”.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
15	Dostęp do łyżki i widelca dla każdego dziecka.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
16	Pozwalanie na rozmowy podczas posiłku.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
17	Staranie się jeść razem z dziećmi.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
18	Proponowanie potraw i tłumaczenie nazw składników.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
19	Rozmowy o zdrowym żywieniu.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
20	Umożliwianie uprawy ziół/warzyw.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
21	Udział dzieci w przygotowywaniu napojów i prostych potraw.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
22	Zbieranie informacji od rodziców o nawykach żywieniowych dziecka.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

23	Uzgadnianie z rodzicami i zespołem potrzeb żywieniowych dzieci.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
24	Zachęcanie rodziców do zdrowych zasad żywienia w domu.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
25	Upowszechnianie materiałów o zdrowym żywieniu.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
26	Obserwacja dzieci podczas posiłków i informowanie rodziców o niepokojących objawach.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
27	Reagowanie na niepokojące zachowania żywieniowe i kierowanie do specjalisty.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

Podsumowanie / wnioski

Mocne strony działań:

.....
.....

Obszary wymagające doskonalenia:

.....
.....

Plan działań korygujących / szkoleniowych:

.....
.....

Arkusz Samooceny Działań Personelu – Autonomia dziecka w czynnościach higienicznych

Grupa:

Opiekun/ka dokonujący/a samooceny:

Data:.....

Instrukcja wypełniania

- Zaznacz odpowiednią kratkę w kolumnie „Ocena realizacji” dla każdego działania.
- W kolumnie „Uwagi / refleksja” możesz wpisać obserwacje, trudności lub wnioski.
- Arkusz służy do monitorowania i doskonalenia działań personelu.

Lp	Działanie wspierające autonomię dziecka	Ocena realizacji	Uwagi / refleksja
1	Informowanie dziecka o zamiarze zmiany pieluszki i oczekiwanie na jego reakcję	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
2	Przypominanie dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, pozwalając na decyzję dziecka	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
3	Uwzględnianie prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
4	Dziecko nie musi pytać o pozwolenie na skorzystanie z toalety lub mycie rąk	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
5	Wspieranie samodzielności dzieci w higienie z poszanowaniem odmowy treningu	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
6	Uzgadnianie z pozostałymi opiekunami sposobów wspierania dzieci w rozwoju higieny	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
7	Jasny podział odpowiedzialności w komunikacji z rodzicami	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
8	Wymiana informacji z rodzicami i uzgadnianie wspólnych działań	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

Lp	Działanie wspierające autonomię dziecka	Ocena realizacji	Uwagi / refleksja
9	Niekaranie dzieci za potrzeby fizjologiczne w dowolnym miejscu	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
10	Unikanie zawstydzania lub okazywania rozczarowania	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
11	Przewijanie dziecka bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
12	Nieokazywanie werbalnie lub niewerbalnie niechęci przy czynnościach higienicznych	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
13	Wypracowywanie nawyku mycia rąk – przed posiłkami i po toalecie	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

Podsumowanie / wnioski

- Mocne strony działań:

.....

.....

.....

- Obszary wymagające doskonalenia:

.....

.....

.....

- Propozycje działań korekcyjnych lub szkoleń:

.....

.....

.....

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU – INTERAKCJE Z DZIEĆMI

Grupa: _____

Imię i nazwisko osoby dokonującej samooceny: _____

Data: _____

Instrukcja: Zaznacz odpowiednią odpowiedź przy każdym stwierdzeniu oraz wpisz ewentualne refleksje.
Arkusz służy doskonaleniu jakości pracy personelu.

I. Budowanie relacji i poczucia bezpieczeństwa

Lp.	Stwierdzenie	Ocena (konsekwentnie / częściowo / wymaga poprawy)	Uwagi / refleksja
1	Nawiązuję z dzieckiem kontakt wzrokowy i reaguję na jego sygnały.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
2	Stosuję spokojny ton głosu w każdej sytuacji.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
3	Zapewniam dziecku bliskość i wsparcie emocjonalne w sytuacjach trudnych.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
4	Buduję relacje oparte na zaufaniu i przewidywalności.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

II. Reagowanie werbalne i niewerbalne

Lp.	Stwierdzenie	Ocena (konsekwentnie / częściowo / wymaga poprawy)	Uwagi / refleksja
5	Reaguję na zachowanie dziecka bez oceniania jego osoby.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
6	Unikam zawstydzania i podnoszenia głosu.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
7	Stosuję komunikaty dostosowane do wieku dziecka.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
8	Wykorzystuję komunikację niewerbalną (gest, mimika, postawa) w sposób wspierający dziecko.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

III. Komunikowanie przebiegu dnia

Lp.	Stwierdzenie	Ocena (konsekwentnie / częściowo / wymaga poprawy)	Uwagi / refleksja
9	Informuję dzieci o planowanych aktywnościach dnia.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
10	Uprzedzam dzieci o zmianach w planie dnia.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
11	Stosuję stałe rytuały dnia wspierające poczucie bezpieczeństwa.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

IV. Wspieranie komunikacji i relacji między dziećmi

Lp.	Stwierdzenie	Ocena (konsekwentnie / częściowo / wymaga poprawy)	Uwagi / refleksja
12	Zachęcam dzieci do wyrażania emocji słowami.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
13	Wspieram dzieci w rozwiązywaniu konfliktów.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	
14	Modeluję pozytywne zachowania społeczne.	☐ konsekwentnie ☐ częściowo ☐ wymaga poprawy	

PODSUMOWANIE

Mocne strony moich interakcji z dziećmi:

.....
.....

Obszary wymagające doskonalenia:

.....
.....

Plan działań doskonalących:

.....
.....

Plan Opiekuńczo - Wychowawczo - Edukacyjny dla Żłobka „Kraina Brzdąca”

Zatwierdzony dnia

.....

Do stosowania od dnia

.....

Zaktualizowany dnia

.....

Podpis organu zarządzającego

.....